

OTEC

Jsou věci, které by neměly
uniknout na veřejnost

HOLY BIBLE

PATRICIE FARSKÁ

KLOKAN

Copyright © Patricie Farská, 2025

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Patricie Farská, 2025

Redakční úprava Lukáš Foldyna

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokán, 2025

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7695-422-9

Bůh píše i po křivých linkách

Román na základě pravdivých událostí.

Skutečná jména všech postav byla změněna.

*German puppets burned the Jews
Jewish puppets did not choose
Puppet vultures eat the dead
Puppet corpses they are fed
Puppet winds and puppet waves
Puppet sailors in their graves
Puppet flower, puppet stem
Puppet time dismantles them
Puppet me and puppet you
Puppet German, puppet Jew
Puppet presidents command
Puppet troops to burn the land*

(úryvek z písňě Puppets od Leonarda Cohena)

*Kláře Martinové za to,
že pomáhá zachraňovat lidské životy,
které zničila bezmezná důvěra
v kněžské poslání.*

Prolog

Současnost

Srdce mi buší jako šílené. Hrudník se mi svírá panikou. Bojím se, abych nedostala infarkt. A není to během. Tělem se mi rozlévá nesnesitelná bolest. Bolí mě každá buňka, každý sval. Pohlcuje mě děsivá úzkost. Tváře mám mokré od slz. Stále pláču. Nedokážu přestat. Ačkoliv je vcelku teplo a zbarvené listí na stromech zatím neopadalo, po zádech mi přeběhne mráz. Vlasy se mi uvolňují z gumičky a lepí se na mokrý krk. Strach mi pumpuje adrenalin do žil. Utíkám jako o život. *Jako?* Ne, uvědomuji si, že to není jako. Mně jde o život! I přestože to tak navenek vůbec nevypadá. Je to plíživé. Neviditelné. Zákeřné.

Sbírám všechny síly a ještě zrychlují. Nemůžu! Už prostě nemůžu! Jenomže se od něj chci dostat co nejdál. Musím! Cítím, jak mi únavou těžknou nohy, ale přesto je zvedám v pravidelném rytmu a pokládám jednu před druhou. Hlavou mi zní text Cohenovy písně *German puppets burned the Jews, Jewish puppets did not choose. Puppet vultures eat the dead, Puppet corpses they are fed* a je mi z toho zle. Každé slovo je jako střep, který se mi při sebemenším pohybu zarývá hlouběji do těla a způsobuje nesmírnou bolest. Nenávídím ten text a snažím se ho dostat z hlavy. Marně. Mám pocit, jako by se mi vysmíval.

Klopýtám o kameny povalující se na úzké cestičce a skoro nevnímám, že si o ně odírám nohy. Mám jenom sandály, jediné boty, které jsem tak rychle našla. Nestihla jsem se ani přezout, ani převléknout. Nestihla jsem vůbec nic. Potřebovala jsem zmizet. Co nejrychleji.

Stmívá se, ale nebojím se. Tma pro mě není hrozbou. Možná právě naopak. Nebezpečí mi hrozilo někde jinde. Na místě a od člověka, od kterého bych to nejméně očekávala. Proto musím pryč. Mám toho plnou hlavu. Pamatuji si své jméno, ale už vůbec nevím, kdo vlastně jsem. Vím, jak vypadám, ale nevěřím tomu. Nevím, jestli myšlenky, které mi proudí hlavou, jsou moje, nebo jestli mi je vtiskl do mysli ON. Nevím, kým jsem a jestli v mém těle není už někdo úplně jiný. Jako bych ztrácela rozum...

1. kapitola

Před patnácti měsíci

Když vidím, jak se výstavní galerie rychle zaplňuje, zmocňuje se mě známá nervozita. Napiju se ohřáté víncentky, kterou popíjím místo vody. Tátovi vždycky pomohla. Poslední týden mě trápí vleklé nachlazení, z kterého se nemohu vyléčit. Obvykle nebývám nemocná, ale teď se to nějak sešlo. Podzim, který se přehoupl do své ponuřejší poloviny, tomu moc nenapomáhá. Snad budu schopná říct alespoň pár vět, letí mi hlavou.

Přicházejí další lidé. Přestože mě jejich zájem těší, nejraději bych někam utekla. Cítím se lépe za objektivem, za který se schovám, než abych byla středem pozornosti. Naštěstí nikdo nic netuší a na mých veřejných vystoupeních to není znát. S trémou bojuji už dlouho. Fotografování miluji od dětství, ale na akce pro veřejnost si stále zvykám.

V elegantních černých společenských šatech s krajkou, s blondátými vlasy vyčesanými do drdolu a obutá v černých lodičkách na vysokých jehlových podpatcích působím sebevědomě. Je to důležité. Mám zkušenost, že lidí, co si nevěří a nepůsobí suverénně, si ostatní neváží a stávají se terčem jejich výsměchu. Tak jako já kdysi.

Kolem mě se vznáší smyslná vůně mého oblíbeného parfému. Mám ho ráda a stříkám si ho na sebe, i když jsem sama doma a nikam se nechystám. Ta vůně mě vždycky

osvěží a povzbudí. Používám ji kvůli sobě, ne kvůli ostatním. Navíc mi pomáhá vyrovnat se s vnitřní nervozitou, o které vím jediné já. Publicita je nedílnou součástí mé práce. Jinak by se mé fotografie nerozšířily mezi lidmi. Nové zakázky v podobě fotografování pro prestižní časopisy dostávám zejména díky osobním doporučením. Jsem vyhlášenou a vyhledávanou fotografkou.

Ozve se zacinkání skleniček a lidé přestanou mluvit. Muž ve středních letech oblečený ve slušivém obleku si bere do ruky mikrofon a zapíná ho. „Dámy a pánové, dovolte mi, abych vás přivítal na vernisáži fotografií nadané a odvážné fotografky Rebecky Malé, která několik týdnů dokumentovala život místních lidí v Bhútánu, pro nás ve značně exotické a neznámé zemi.“

Vnitřně se červenám, ale navenek na sobě nedávám nic znát. Naučila mě to tvrdá škola života. Nekonečně dlouhé roky, kdy mě na druhém stupni základní školy šikanovali spolužáci. Tehdy jsem se utvrdila v tom, že člověk nesmí dát najevo slabost, jinak se stane snadnou kořistí pro ostatní. Kdysi jsem byla takovým nic, a teď mou vernisáž zahajuje dokonce starosta města.

Po chvíli mi předává slovo a já sebevědomě odříkávám několik v duchu připravených vět. Mluvím spatra, plynule a ani jednou se nepřeknu. Lidé mi tleskají. Obdivují mě. Je to zvláštní. Stále si zvykám na to, že mě, malou Beku, které kdysi všichni ubližovali, někdo obdivuje.

Po skončení oficiální části si návštěvníci prohlížejí mé vystavené fotografie a uznale pokývují hlavou.

„To je náš pan farář,“ šeptá mi významně do ucha postarší asistentka starosty, a jemným, téměř nezatelným pohybem hlavy ukazuje na vysokého obtloustlého plešatícího chlápka, který právě důvěrně hovoří s nějakou ženou.

„A to je jeho manželka?“ ptám se a odhaduji, že muži je pravděpodobně mezi padesáti a šedesáti lety. *Tolik by teď bylo mému tátovi*, uvědomuji si a rozbolí mě z toho srdce.

„Je to katolický farář. Slouží u nás šest let a je skvělý,“ zdůrazňuje a mně se na okamžik zdá, že asistentku starosty snad má otázka dokonce pohoršila. Lidé jsou tu zřejmě víc věřící než u nás doma. Její odpověď nechávám raději bez reakce a jdu se věnovat hostům vernisáže.

Vtom mezi nimi zahlédnu tvář s povědomými rysy a nevěřím svým očím. „Veru? Jsi to ty?“

„Čau Bek,“ oslovuje mě s úsměvem jako za starých časů. Bek už mi nikdo neřekl dlouho. Říkala mi tak jenom Veronika. Byly jsme Bek a Veru, nerozlučná dvojka. Ona si přála být od mala novinářkou a já fotografkou. Dokonce jsme plánovaly, že jednou budeme pracovat společně. Měly jsme to promyšlené.

„Jak je to dlouho?“ ptám se a v duchu rychle počítám. Veronika Kastlová se mnou chodila na základní školu. Celý první stupeň jsme seděly vedle sebe a byly nejlepší kamarádky. Poté se s rodiči odstěhovala a já jsem zůstala sama ve třídě plné predátorů. Nějakou dobu jsme spolu byly ještě ve spojení, psaly jsme si, než náš kontakt úplně ustal. Veronika byla na rozdíl ode mě od přírody průbojná a sebevědomá. Dodnes nechápu, proč si vybrala právě mě, když měla možnost přátelit se s kýmkoliv z naší třídy.

„Celá věčnost,“ mávne rukou a vřele mě obejmě.

„A kde ses tady vzala?“ zajímám se.

„Budu psát článek o tvé výstavě,“ odpovídá s úsměvem.

„Fakticky? Pracuješ jako novinářka? Moc ti to přeju.“

„Ty jsi zase fotografa,“ podotkne Veronika a připomene mi:

„Bek a Veru, fotografa a novinářka.“

„Já vím, zrovna jsem si na to vzpomněla.“

„Tvoje fotky jsou fascinující,“ říká upřímně.

„Děkuju, Veru. A ty teď bydlíš tady?“ zajímám se.

„Ne, ne,“ odpoví, a když řekne jméno města, kde bydlí, vyhrknu:

„Jak je možné, že bydlíme ve stejném městě, a tak dlouho jsme se neviděly?“

„Nevím,“ pokrčí rameny, „tak to napravíme. Co říkáš?“

„Moc ráda,“ řeknu. Jsem šťastná, že jsem Veroniku po letech potkala.

„Slečno Malá, měla byste chvilku?“ žádá mě pan starosta a já rychle vtisknu Veronice do ruky svou vizitku se slovy, že si zavoláme.

Poté co dohovorem se starostou, všimnu si, že pan farář odešel. *Zřejmě ho to nezaujalo*, prolétne mi hlavou a dál se o něj nestarám.

„Zajistila jsem pro vás ubytování na faře,“ informuje mě po skončení vernisáže asistentka starosty paní Novotná. „Snad vám to nebude vadit.“

„To je v pořádku,“ odpovím, protože je mi vcelku jedno, kde budu spát. Jsem ráda, že se nemusím v noci trmácet domů přes půlku České republiky.

Věra Novotná mě vede k rozlehlé starší budově lemované záhonky, které jsou během léta určitě plné krásných květin. Z kapsy u béžového kalhotového kostýmku vytáhne mobilní telefon. Chvilí brouzdá prsty po displeji a poté si přiloží mobil k uchu.

Slyším, jak vyzvání.

„Otec Patrik nebere telefon, asi je ještě někde pryč. Nevadí, nechal mi pro vás klíče. Pojdte, já vás ubytuji.“

Vyjdeme několik schodů, žena odemkne velké těžké dveře a společně vcházíme do prostorné chodby. V čele visí velký dřevěný kříž, od něhož vedou nahoru další schody. Je mi jasné, že sem paní Novotná chodí pravidelně.

„Ubytováváme tu všechny naše hosty,“ potvrzuje mou domněnku a jde směrem ke dveřím, které jsou označené

nápisem *Farní pokoj*. Zaklepe. Nikdo se neozve, a tak opatrně stiskne kliku. Je zamčeno. „Nevadí,“ řekne a zavede mě do levé části budovy, kde se nachází jednoduše zařízený pokoj s jednou skříní, stolkem a postelí.

„Slečno Malá, já už půjdu, ale kdybyste něco potřebovala, klidně mi zavolejte. Moje číslo máte,“ loučí se. „Abych nezapomněla, toaleta je na chodbě,“ řekne, než zůstanu na faře sama.

Zouvám si lodičky a převlékám se do pohodlných kalhot a trika s dlouhým rukávem. Přes to si беру tmavomodrý svetr, a nakonec i teplejší podzimní bundu. Na faře je chladno. Dlaní se dotknu topení, abych zjistila, jestli je zapnuté. Hřeje téměř neznatelně. Sednu si k němu, opřu se o něj, a ještě přes sebe přehazuji peřinu. Kdyby mě tak někdo viděl... Nebývám zimomřivá, ale tady je kosa.

V deset hodin večer zaslechnu klepání na dveře.

„Ano?“ říkám.

Kdosi stiskne kliku a vzápětí spatřím muže z vernisáže.

„Pardon, že jsem se za vámi nezastavil po skončení oficiální části vernisáže, ale měl jsem domluvených několik návštěv, které jsem nemohl zrušit. Mimochodem, jmenuju se Patrik Blatný. Lidé mi říkají otče Patriku,“ představuje se.

Odhrnuji peřinu a cítím se trochu trapně. Nerada dávám najevo, že mi něco nevyhovuje, a z mého chování je zřejmé, že je mi zima. Zvedám se a podávám mu studenou ruku. „Rebeka Malá.“

„Nezlobte se, měl jsem si to uvědomit hned,“ omluví se a běží rychle pryč. Vzápětí se vrací s přímotopem a se čtyřmi teplými svetry.

Vděčně se na něho usměju, vyberu si široký rozepínací svetr v cihlově hnědé barvě, obléknu si ho přes podzimní bundu a zapnu až ke krku.

Zapojuji topení do zásuvky. Otec Patrik stále stojí v mém pokoji.

„Vaše fotografie jsou nádherné, byl jsem jimi úplně fascinován,“ říká obdivně.

„Děkuji. Fotografování je má velká láska, která mi pomáhá v životě,“ svěřuji se mu, zatímco si nad přímotopem zahřívám zkrehlou ruce.

„Jste s vernisáží spokojená?“ zajímá se.

„Byla jsem dost nervózní,“ říkám mu něco, co bych jen tak někomu nepřiznala, „ale naštěstí všechno proběhlo dobře.“

„Vy a nervózní?“ diví se.

„Radši fotím, než se prezentuji,“ vysvětluji.

Otec Patrik nade mnou postává, jako by nevěděl, jestli zůstat, nebo odejít. Nakonec se posadí na zem proti mně.

„Vůbec nevypadáte jako katolický kněz,“ říkám upřímně.

„Proč myslíte?“ ptá se a upře na mě své zvláštní tyrkysové oči.

Připadají mi vyhaslé. Opotřebované. Bez života.

„Já tedy žádného katolického kněze osobně neznám – vy jste první –, ale vždycky jsem si myslela, že jsou to takoví škrobení panáci... nic ve zlém,“ odpovídám. „Na kněze mi přijdete takový dost normální.“

„To je milé,“ prohodí. „Třeba na faráře změníte názor. Bohužel nemají příliš dobrou pověst.“

Překvapeně zamrkám. „Proč ne?“

„To víte, byla kolem nich spousta skandálů,“ říká opatrně.

„Nic z toho jsem nezaznamenala.“ Líbí se mi, že s ním mohu mluvit bez ostychu. Kdybych nevěděla, že je kněz, nikdy by mě to nenapadlo. Působí na mě úplně obyčejně a dá se s ním dobře povídat. Vypráví mi, jak se stal knězem a jak ho jeho poslání naplňuje. S každou další vyslovenou větou si získává mé sympatie, třebaže já lidem ze zásady nedůvěřuji. Život mě naučil, že je lepší se chránit. On však ví, jak se ke mně dostat. Našel si cestu do mého nitra. Přitahuje mě jeho laskavost. Budí ve mně naději. Naději na to, že bych po tátově tragické smrti měla ještě někoho blízkého, kdo mi zůstane v životě. A kněz by byl ideální. Mám

pocit, že mi nabízí bezpečný prostor. Vlídnot, která z něj vyzařuje, jsem naposledy cítila u svého táty, a zoufale mi chybí.

Navíc už nějakou dobu hledám Boha. Ne z vypočítavosti, ale cítím, že by mi to pomohlo. Kdybych věděla, že všechno, co se mi stalo, má nějaký smysl. Kdybych měla alternativu života po smrti... ta mi totiž nahání obrovský strach. Občas si představuji, co bude po smrti. To potom nebude nic? Myslí se mi odvíjí představa dalších a dalších roků, kdy tady nejsem. To už nebudu nikde? Nikdy? Poprvé mě to napadlo, když mi bylo deset let, a od té doby o tom často přemýšlím. Z takových myšlenek se mi pokaždé udělá natolik úzko, až se mi začne obracet žaludek. Kdybych ale věděla, že existuje Bůh a že mě vezme po smrti k sobě, žilo by se mi lehčeji. Představa ničeho je pro mě naprosto děsivá. Přčetla jsem tolik knížek o víře a o Bohu – od Tomáše Halíka, od Anselma Grüna a dalších – s nadějí, že konečně někde najdu Boha. Zatím se mi to nedaří. Ačkoliv věřící říkají, že Bůh má zájem o každého, já si připadám, jako by mě odmítal.

„Snažíte se usmívat, ale z vaší duše cítím velký smutek. Příliš velký na to, jak jste mladá,“ říká mi otevřeně otec Patrik a prsty pravé ruky si pročísné řídnoucí tmavé vlasy, které má upravené pěšinkou a sčesané na levou stranu. „Kolik vám je let?“

„Dvacet osm. A máte pravdu,“ říkám a křívím koutky úst ve snaze se nerozbrečet. Poslední měsíce mi je hrozně. Daleko hůř, než si vůbec dokážu přiznat. A teď cítím příležitost se vypovídat. Také u koho jiného než u kněze. Mám pocit, že mi chce naslouchat, přestože jsem otevřeně přiznala svůj ateismus.

„Vychovával mě táta. Máma od nás utekla za milencem, když jsem byla malá. Vůbec si na ni nevzpomínám. Nejdůležitějším člověkem v mém životě byl táta,“ říkám.

„Byl?“ ptá se měkce a čelo se mu zvlní do tří hlubokých vrásek.

„Nedávno zemřel,“ odpovídám a snažím se zadržet pláč.

Ztěžka si povzdechne. „Nemusíme o tom mluvit, jestli nechcete.“

„Nikdy jsem o tom s nikým nemluvila, ale potřebovala bych,“ přiznávám.

„Jsem tu pro vás, klidně povídejte. A jestli potřebujete, tak si i poplačte, uleví se vám,“ říká tiše a nepřestává se mi dívat do očí.

„Táta se z mámina odchodu nikdy úplně nevzpamatoval, a fungoval jenom kvůli mně. Sice nedával nic najevo, hodně se mi věnoval, každé prázdniny se mnou někam jel, podpořoval mě ve focení, ale já jsem to z něj prostě cítila. Vyprávěl mi, jak jsem si od roku a půl ráda prohlížela fotky, a když mi byly čtyři, půjčovala jsem si jeho foťák. V první třídě mi koupil vlastní. Tehdy jsem byla v sedmém nebi. K focení jsem utíkala i kvůli šikaně ve škole. V devítce jsem složila talentové zkoušky na střední fotografickou školu, kam chodili sami bohémové, a já jsem se s nikým moc nespřátelila. S navazováním kontaktů jsem měla problémy odjakživa. Ale ve srovnání se základkou se jednalo o ráj na zemi, protože si mě nikdo nevšímal. Když jsem dospěla, s tátou to začalo jít z kopce. Trpěl depresemi, ale nechtěl chodit ani k psychologům ani k psychiatrům. Měl takové divné stavy a já jsem vůbec nevěděla z čeho. Když jsem se jednou vrátila z vernisáže, našla jsem ho...“ Nezvládnu dál mluvit, v krku se mi tvoří obrovský knedlík. Ve svých dvaceti osmi letech si připadám strašně vyčerpaná. Unavená životem. Opotřebovaná. Duši mám určitě vrásčitější než lidé o generace starší.

„Dejte tomu čas,“ říká vlídně.

Něco uvnitř mě nutí mluvit dál, ačkoliv nejsem zvyklá se někomu svěřovat se svým soukromím. Natož vyprávět o takových intimních věcech. Vždycky jsem měla pocit, že cokoli někde někomu řeknu, může být vzápětí použito proti mně, a na vlastní kůži jsem i bohužel zjistila, že to tak funguje.

„A našla jsem ho oběšeného v kůlně na zahradě našeho domu.“ Když dořeknu větu, po tváři mi tiše stékají slzy.

„Je mi moc líto vaší ztráty,“ hlesne soucitně, a třebaže se cítím strašně, zdá se mi, jako by poslal světlo do temných zákoutí mé duše. Laskavost v jeho slovech mi vhání do očí další slzy.

„To není všechno. Teprve po jeho smrti jsem zjistila, že byl velmi nemocný. V jednom z jeho šuplíků jsem našla léky na Alzheimeru, které mu předepsal lékař, a on je zřejmě odmítal brát. A spoustu lékařských zpráv, kde měl diagnostikovanou pokročilou atrofii mozku. Nechápu, že jsem vůbec netušila, jak je na tom špatně. Nikdy mi nic neřekl.“

„Asi vás tím nechtěl zatěžovat,“ poznamenává tiše.

„On nechtěl zatěžovat nikdy nikoho,“ řeknu zkroušeně. „Kdybych věděla, jak je na tom zle, zrušila bych všechny vernisáže a výstavy a strávila s ním víc času. Pořád si vyčítám, že jsem mu mohla nějak pomoci. A také mě mrzí, že jsem na něj byla občas ošklivá kvůli jeho depresím. Snažila jsem se ho přesvědčit, aby si s tím zašel k lékaři, jenomže on měl nejspíš deprese kvůli tomu, že se nedokázal smířit se svým zdravotním stavem. A upřímně, po tom, co jsem si přečetla lékařské zprávy a také deníkové zápisky, které jsem objevila v jeho skříni, se tomu vůbec nedivím. Říká se, že lidé s Alzheimerovou nemocí si nejsou vědomi toho, jak to s nimi jde z kopce, ale on si to uvědomoval. Do deníku si zaznamenal, jak někde kolem něčeho prošel a vzápětí si na to vůbec nevzpomněl. Také tam psal, co by dal za to, aby byl zase zdravý. A já jsem mu vyčítala, že se s ním kvůli depresím nedá mluvit, a až po jeho smrti jsem si uvědomila, že viníkem nebyla deprese, ale postupující demence.“

„Nedovedu si představit, jak to pro vás muselo být těžké,“ říká účastně.

„Poslední večer, který jsme spolu strávili, byl ale nádherný. Pozdě do noci jsme si povídali, vzpomínali jsme na dětství a poslouchali naši oblíbenou skupinu ABBA. Než

jsem ráno odjela, dlouze jsme se objali. Jsem ráda, že jsem se s ním rozloučila. Nikdy jsme si moc nevyznávali city, ale tehdy jsem mu řekla, že ho mám ráda. Cestou na vernisáž mě napadlo, že kdyby se cokoliv stalo, tak naše poslední společné chvíle byly krásné. Vidíte, jako bych to tušila.“ Ztěžka polknu, mám sevřený krk a špatně se mi dýchá.

Otec Patrik si poposedne. „Věděl, jak moc jste ho měla ráda, a to je důležité.“

„Někdy se na něj zlobím, že mě tu nechal samotnou,“ přiznávám. „Byla bych mu pomohla, starala se o něj. Občas si říkám, proč jsem mu nestačila já.“

„Je to těžké,“ prohodí.

„Víte, ode dne, kdy jsem tátů našla mrtvého, strašně špatně spím. Stále to mám před očima. Když si nevezmu prášek na spaní, neusnu ani na hodinu. Malá dávka mi nestačí, musím si toho vzít víc, abych vůbec spala. Vždycky si říkám, že zvládnu usnout a konečně se vyspím. Jsem totiž naprosto vyčerpaná. Podívejte se, jaké mám kruhy pod očima. Ani líčidla je nezakryjí.“

„I když nejste věřící, Bůh je s vámi,“ snaží se mě uklidnit, a ačkoliv jsem v tomto ohledu vcelku racionálně uvažující, na chvíli mě to uklábá. Líbí se mi, jak se otec Patrik chová. Nesoudí. Nelituje. Jen naslouchá. A navíc mě obdivuje. Nerada si to přiznávám, ale dělá mi to dobře.

„To není zdaleka všechno,“ vylévám si srdce.

„Vám toho tam nahoře teda naložili,“ posteskuje si.

„Tátova pohřbu se nezúčastnilo moc lidí, protože on byl vždycky spíš samotář. Přišlo několik kolegů od něj z práce, dvě kamarádky, se kterými se občas stýkal, a potom jedna žena.“ Přestanu vyprávět a dlouze se nadechnu. „Vypadala jako mé o dvacet let starší já.“

Udiveně nakrčí čelo a zeptá se:

„Vaše matka?“

„Ano, moje matka,“ povzdechnu si. „Viděla jsem ji naposledy, když mi byly tři roky.“

„Nemohla jste si ji pamatovat,“ poznamená.

„Samozřejmě, že ne,“ zavrtím hlavou. „Táta se na ni snažil zapomenout, což úplně chápu, takže jsme doma neměli žádné její fotky. Nebyl k tomu důvod. Byla to ona, kdo nás opustil.“

„Je pochopitelné, že si ji váš otec nechtěl připomínat,“ souhlasí.

„Když jsem ji uviděla na pohřbu, neměla jsem sebemenší pochybnost, a lidé kolem nás patrně také ne.“

„Jaké to bylo ji po takové dlouhé době vidět?“

„Nijaké,“ odpověděla jsem podle pravdy. „Byla jsem zdrčená z tátovy nečekané smrti a neměla jsem kapacitu zabýrat se něčím dalším. Sedla si do poslední řady a vyčkávala, až bude po pohřbu. Nešla mi ani kondolovat. Jenom tam seděla. Bylo vidět, že kdysi to bývala krásná žena, ale na pohřbu mi přišla taková zanedbaná. Nenalíčila se a oblečení měla místy děravé. Nebýt naší nápadné podoby, asi bych v ní svou matku nehledala.“ Odmlčím se a hlasitě polknu.

„Je to vysilující, vidíte?“ prohodí s pochopením.

„Jsou to těžké věci, ale s vámi plyne všechno samo. Kdybych o tom nechtěla mluvit, nedělám to,“ ujišťuji ho.

„To je dobře,“ pokývá hlavou.

„Nakonec jsme ve smuteční síni zbyly pouze my dvě. Když jsem šla ven na vzduch, matka mě naléhavě chytila za loket, a aniž by mě pozdravila nebo vyjádřila soustrast, začala se vyptávat, co po tátovi zbylo. Chápete to?“

„Ne,“ zavrtí hlavou.

„Chovala se hrubě a neohleduplně, jako kdyby neměla vůbec žádné city,“ povzdechnu si smutně.

„Ano. Těžko říct, co ji k tomu vedlo. A co jste jí řekla?“

„Že nemám sílu něco řešit v den pohřbu,“ odpovídám. „Podívala se na mě tak zle, až mi z toho přeběhl mráz po zádech.“

„A oni byli stále manželé?“ zajímá se otec Patrik.